

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/187/2020
Identifikačné číslo spisu:	7608204384
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7608204384.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: P. S. C., nar. X.XX.XXXX, bytom v K. XX, proti žalovaným: 1/ Exekútorský úrad Poprad, JUDr. Michal Bulko, so sídlom v Poprade, Nám. Sv. Egídia 95, 2/ príslušník PZ SR, OO PZ Spišské Podhradie, A. S., nar. X.XX.XXXX, bytom v K. S., Š. X, 3/ Š. E., poverený pracovník exekútora, 4/ P. S. E., zástupca Obecného úradu Studenec, 5/ RZP Levoča, 6/ Okresný súd Spišská Nová Ves, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Stará cesta 3, 7/ Krajský súd v Košiciach, so sídlom v Košiciach, Štúrova 29, o vydanie veci a náhradu škody, v konaní o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22. januára 2020 č. k. 9 Co 195/2019-692, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „prvostupňový súd“) uznesením č. k. 15 C 389/2009-668 zo dňa 22. januára 2019 nepriznal žalobcovi oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky v konaní o dovolanie.
2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) napadnutým uznesením č. k. 9 Co 195/2019-692 zo dňa 22. januára 2020 odmietol odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 15 C 389/2009-668 zo dňa 22. januára 2019 pre jeho neprípustnosť.
3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie nemajúce zákonné náležitosti; pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom, nebolo spísané advokátom a ani nepreukázal, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP)

predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a musí byť spísaný advokátom (viď § 429 ods. 1 CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie väd podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4 Cdo 190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

8. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

9. Žalobca bol v uznesení Krajského súdu v Košiciach z 22. januára 2020 č. k. 9 Co 195/2019-692 riadne poučený podľa § 428 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na jeho podanie, náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1).

10. Vzhľadom na to, že v danej veci dovolateľ nepreukázal požadované právnické vzdelanie a k podanému dovolaniu nepriložil ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, súd prvej inštancie ho nad rámec svojej povinnosti (§ 436 ods. 1 CSP) vyzval na odstránenie nedostatkov podania, predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi, poučil ho o nutnosti zastúpenia v dovolacom konaní advokátom a o následku neodstránenia nedostatku povinného zastúpenia advokátom. Žalobca napriek výzve súdu uvedené vady v lehote neodstránil.

11. Pretože v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia, nakoľko dovolanie nebolo spísané advokátom. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba

kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.